

ELINIKÄISEN OHJAUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

Ohjauksen yhteistyö Keski-Pohjanmaalla

Päivitetty 13.4.2017 / Keski-Pohjanmaan maakunnan elinikäisen ohjauksen koordinaatioryhmä

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 ELINIKÄISEN OHJAUKSEN TAVOITTEET	5
2.1 Yleiset tavoitteet	5
2.2 Toiminta ja tavoitteet Keski-Pohjanmaalla	5
2.3 Hyvän ohjauksen kriteerit	8
3 OHJAUKSEN TOIMIJAT	9
VARHAISKASVATUS	9
PÄIVÄHOITO JA ESIOPETUS	9
ALAKOULU	10
YLÄKOULU	12
KANSANOPISTOT	15
LUKIO	17
VALMA	17
AMMATILLISET OPPILAITOKSET	19
KESKI-POHJANMAAN AIKUISKOULUTUS	23
OPPISOPIMUSKOULUTUS	25
CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU	25
KOKKOLAN YLIOPISTOKESKUS CHYDENIUS	27
KESKI-POHJANMAAN KESÄYLIOPISTO	30
KANSALAIPOPISTOT	31
POHJANMAAN TE-TOIMISTO	33
KESKI-POHJANMAAN TYÖVOIMAN PALVELUKESKUS (TYP)	34
KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA	36
KELA	36
	2

AIKUISSOSIAALITYÖ	38
PALVELUOHJAUSKESKUS	38
KOKKOTYÖ-SÄÄTIÖ	40
NUORISOPALVELUT	42
SEURAKUNTA	43
MAAHANMUUTTAJIEN OHJAUS	43
PÄIHDEPALVELUT	45
MIELENTERVEYSPALVELUT	48
KOULU- JA OPISKELUTERVEYDENHUOLTO	48

1 JOHDANTO

Tämän suunnitelman ensimmäinen versio on tehty Kokkolan seudun oppilaan ja opinto-ohjauksen -hankkeen tuotoksena vuonna 2007. Syksyllä 2014 suunnitelma päivitettiin Pohjanmaan ELO- ryhmässä vastaamaan nykytilannetta ja sen jälkeen on päivitetty vuosittain Keski-Pohjanmaan ELO-koordinaatioryhmän jäsenistä koostuvassa työryhmässä.

Yksi ohjauksen näkökulma on jakaa toimijat elämänpolun eri vaiheissa ohjausta antaviin tahoihin. Varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetuksen luokat 1-2, perusopetuksen luokat 3 – 6, perusopetuksen luokat 7 – 9, lisäopetus, toinen aste: lukio / ammatillinen koulutus, korkea-aste: AMK / yliopisto, aikuiskoulutus, työelämä/ kolmas sektori, ongelmatilanteissa auttavat tahot. Tämä jako on tässä yhteistyösuunnitelmassa raamittanut suunnitelman rakennetta.

Suunnitelmaa kirjattaessa on pyritty arjessa toimiviin yhteistyömuotoihin. Yhdessä sovittuja käytänteitä on luotu eri nivelvaiheisiin; esimerkkinä oppilaiden siirtyminen toisen asteen oppilaitoksiin. Yksi tärkeä näkökulma on syrjäytymisuhan alla olevien polku. Saattaen vaihto on muodostumassa yhteiseksi toimintamalliksi sekä varhaiskasvatuksesta esi- ja perusopetukseen siirryttäessä, että muissa myöhemmissä oppimisen nivelvaiheissa. Tavoitteena kaikessa on yhtenäinen oppijan polku.

Seudullinen yhteistyö ohjauksen toteuttamisessa estää putoamista järjestelmien ulkopuolelle ja auttaa siten koulutustakuun toteutumista. Ohjauksen yhteistyö-suunnitelman tavoitteena on lisätä alueellista yhteisvastuuta ja taata alueellinen koulutustakuu. Tavoitteena on myös lisätä eri toimijoiden kesken tietoisuutta eri tahojen käytänteistä. Kun ohjaustoimien ketju tai prosessi kuvataan, vältetään ohjaustehtävien päällekkäisyyttä ja optimoidaan ohjausresurssin tehokas käyttö. Se myös selkeyttää ohjauksen vastuuta ja työnjakoa alueellamme. Syrjäytymisen estäminen ja osallisuuden lisääminen kuuluu tähän yhteistyökuvioon hyvin keskeisesti.

Tässä ohjauksen yhteistyösuunnitelmassa ei määritellä aluetta tarkasti, vaan tämä koskee kaikkia lähinnä suomenkielisiä Keski-Pohjanmaan alueen ohjaustoimijoita ja heidän yhteistyökumppaneitaan seutukuntarajat unohtaen.

2 ELINIKÄISEN OHJAUKSEN TAVOITTEET

2.1 Yleiset tavoitteet

Elinikäisellä ohjauksella tarkoitetaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja, joita voidaan kuvata seuraavasti:

Tietopalvelut = asiakas saa eri tiedostuskanavia hyödyntäen tarvitsemaansa tietoa koulutus- ja työmahdollisuuksista, opiskelusta ja rahoituksesta.

Asiakkaita voivat olla yksityiset henkilöt tai yritykset. Tiedon on oltava luotettavaa, ajantasaista ja helposti saatavilla olevaa.

Neuvontapalvelut = asiakkaan yksilöllisistä kysymyksistä lähtevää tietojen ja neuvojen antamista ja vaihtoehtojen kartoittamista. Neuvontaa voidaan tehdä henkilökohtaisesti, puhelimitse tai verkossa. Neuvonta voi olla yksilö- tai ryhmäneuvontaa.

Ohjauspalvelut = oppilaanohjaus, opinto-ohjaus, ammatinvalinnan ohjaus, uraohjaus. Lähtökohtana on aina yksilön tarpeiden, elämänhallinnan, voimavarojen, kykyjen ja taitojen kartoittaminen ja asiakkaan tukeminen keskustelujen avulla koulutus ja työelämän valintojen tekemisessä ja urasuunnitelmissa. Ohjaus edellyttää aina henkilökohtaista vuorovaikutusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi vuonna 2011 ”Elinikäisen ohjauksen kehittämisen strategiset tavoitteet”, jonka pääviesti perustuu Euroopan Neuvoston suositukseen ”Elinikäisen ohjauksen parempi sisällyttäminen elinikäisen oppimisen strategioihin”. Asiakirjassa määritellään viisi strategista tavoitetta:

1. Ohjauspalveluja on tasapuolisesti saatavissa ja ne vastaavat yksilön tarpeita
2. Yksilölliset uranhallintataidot vahvistuvat
3. Ohjaustyötä tekevillä on tehtävien edellyttämä osaaminen
4. Ohjauksen laatujärjestelmiä kehitetään
5. Ohjaus toimii koordinoituna kokonaisuutena

2.2 Toiminta ja tavoitteet Keski-Pohjanmaalla

1. Ohjauspalveluja on tasapuolisesti saatavissa ja ne vastaavat yksilön tarpeita

Perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa opinto-ohjaus on organisoitu ja toteutettu niin, että jokainen oppilas/opiskelija saa tarpeitaan vastaavaa ohjausta. Toisen asteen oppilaitokset tekevät yhteistyötä alueen perusopetuksen kanssa. Yhteistyöverkostolla on julkiset nettisivut www.2aste.kpedu.fi jossa on yhteistä materiaalia verkoston käyttöön ja tiedottamiseen.

Alle 30-vuotiaiden ohjauspalveluja tarjotaan **Ohjaamossa**, joka toimii Nuorisokeskus Vingen tiloissa. Ohjaamo Keski-Pohjanmaa (Kokkolan ja Kaustisen seutukunta) on Kokkolan kaupungin koordinoima hanke (ESR, 2015-2018), jonka osatoteuttajana toimii Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä.

Korkeakoulutuksessa yliopistokeskus ja ammattikorkeakoulu ohjaavat opiskelijoitaan ja opiskelijaksi aikovia vastaten henkilökohtaisiin ohjaustarpeisiin. Yliopistokeskuksessa yleinen opinto-ohjaus on keskitetty opintoneuvojalle. Ohjausta toteutetaan joustavasti myös verkossa työssäkäyvien aikuisopiskelijoiden elämäntilanne huomioiden.

Aikuiskoulutuksen ohjauspalvelut on keskitetty **Opastin.fi** -verkkopalveluun, jonka kautta on mahdollista saada myös henkilökohtaista opinto- ja uraohjausta urasuunnitteluun sekä yksilöllisen opintopolun suunnitteluun. Verkkopalvelussa toimii päivystäviä neuvojia, jonka kautta asiakas saa tarvitsemaansa tietoa ja ohjautuu eteenpäin.

Vuoden 2017 alusta alkoi Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän **hakijapalvelut**, jossa on yhdistetty nuorten ja aikuisten tieto- ja neuvontapalvelut koulutukseen hakeutumisessa. Hakijapalvelut toimii osoitteessa Närvilänkatu 8 Kokkolassa.

2. Yksilölliset uranhallintataidot vahvistuvat

Pyritään turvaamaan uraohjauksen saatavuus erityisesti nivelvaiheissa ja erilaisissa työelämän muutostilanteissa. Uraohjauspalvelut vaativat riittävästi pysyviä resursseja. Hakevan vaiheen uraohjaus tunnistetaan osaksi ohjaustyötä.

Ohjuri on Kokkolan ja Kaustisen seutukuntien alueella toimiva työllisyyden hoitoa ja kouluttautumista tukeva hanke (2015–2018). Hanke on suunnattu alueen työttömille ja työttömyysuhan alla oleville henkilöille. Erityistä huomiota kiinnitetään nuoriin ja ikääntyviin työnhakijoihin. Hanke tarjoaa lyhytkestoista hakevan vaiheen opinto- ja uraohjausta, jonka kautta asiakas voi ohjautua mm. yksilöllisesti räätälöityyn tutkintotavoitteiseen tai työllistymistä edistävään koulutukseen, ryhmämuotoiseen ammatillisesti suuntaavaan koulutukseen tai työhön/

palkkatuettuun työhön. Ohjurissa kehitetään myös kummiyritystoimintaa ja teemakohtaista pienryhmätoimintaa. Lisäksi erityisopettajan tukipalvelut ovat saatavissa myös hakevan vaiheen aikana.

3. Ohjaustyötä tekevillä on tehtävien edellyttämä osaaminen

Ohjaajien osaaminen tulee turvata täydennyskoulutuksella ja moniammatillisella verkostoyhteistyöllä. Panostetaan alueella toteutettaviin yhteisiin moniammatillisiin koulutuksiin. Eri toimijat kartoittavat koulutuksen tarvetta ohjaajille suunnatuilla kyselyillä. Ohjaajien vertaistukeen kiinnitetään huomiota; ohjaajat voivat omissa ryhmissään saada arvostusta sekä tukea jaksamiseen ja ohjaajana kasvamiseen. Alueella toimii Keski-Pohjanmaan opot ja rehtorit ryhmä, joka kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa ja se toimii myös moniammatillisena yhteistyöryhmänä jossa on mukana etsivä nuorisotyöntekijät.

Muita osaamisen kehittämisen tilaisuuksia, johon Keski-Pohjanmaan ohjauksen toimijat osallistuvat ovat mm. Valtakunnalliset opopäivät, Valtakunnalliset Ohjaamopäivät (Keski-Suomen ELY), Nuorisotiedotuksen kehittämispäivät. Lisäksi AVI:n ja OPH:n ohjaukseen liittyvien täydennyskoulutuksien ja luentojen avulla täydennetään ohjausosaamista. Ohjausalan toimijoille tarjotaan mahdollisuutta tulla kuulemaan etänä järjestettäviä luentoja yhteen paikkaan, mikä mahdollistaa ELO -toiminnan tiivistämistä ja yhteistä keskustelua.

4. Ohjauksen laatujärjestelmiä kehitetään

OPH on julkaissut Hyvän ohjauksen kriteerit perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen. Toimintaa kehitetään näiden kriteerien mukaisesti eri oppilaitoksissa. Ammattikorkeakouluilla on käytössä ”Toimiva korkeakoulukampus”-julkaisu, jossa määritellään ohjauksen kriteerit ja resurssit. Kokkolan yliopistokeskuksessa on käytössä ”Laadukkaan ohjauksen periaatteet Jyväskylän yliopistossa”, jossa on linjauksia ohjauksen järjestämiseksi. Lisäksi meneillään on **Jatkoväylä** -hanke (2016-2018), jossa kehitetään Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän ja Centria Ammattikorkeakoulun opinto-ohjausta ja yhteistä opintotarjotinta.

Keski-Pohjanmaan ELO -koordinaatioryhmässä laatujärjestelmiin kiinnitetään entistä enemmän huomiota tulevana vuosina siten, että pyritään löytämään laatua mittaavia kriteereitä yhteiseen käyttöön.

5. Ohjaus toimii koordinoituna kokonaisuutena

Tämä elinikäisen ohjauksen suunnitelma osaltaan jäsentää ja kokoaa yhteen ohjauspalveluja Keski-Pohjanmaalla. Suunnitelma päivitetään vuosittain ELO -koordinaatioryhmässä. ELO -koordinaatioryhmässä tulee määritellä riittävät yhteiset henkilöstöresurssit elinikäisen

ohjauksen toteuttamiseksi. Ohjaamo Keski-Pohjanmaa koordinoi ja kokoaa omalta osaltaan alueella tarjottavaa nuorten ohjausta yhteen palvelupisteeseen ja toteutetaan kevään 2017 aikana verkostovalmennuksen hankkeen tavoitteiden mukaisesti.

2.3 Hyvän ohjauksen kriteerit

Opetushallituksen "Hyvän ohjauksen kriteerit" -julkaisussa (2014) painotetaan että ohjaus on kaikkien oppilaitoksissa sekä erilaisissa oppimisympäristöissä työskentelevien yhteistä työtä. Ohjauksen tarkoituksena on lisätä opiskelijan itsetuntemusta niin, että hän tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa. "Riittävä ohjaus on perusta sille, että nuoret pystyvät aktiivisesti kehittämään tulevaisuuden kannalta merkittäviä taitoja, suunnittelemaan koulutustaan ja uravalintojaan sekä tekemään itsenäisiä, itsensä kannalta merkityksellisiä valintoja tulevaisuutensa suhteen. Ohjauksella on keskeinen merkitys hyvinvoinnin lisäämisessä ja syrjäytymisen ehkäisyssä." (Hyvän ohjauksen kriteerit.)

Ohjaus nähdään jatkumona, jossa oppijan oma aktiivisuus ja osallisuus kasvavat iän ja kehityksen myötä. Erityisen tärkeä merkitys ohjauksella on koulutuksen nivel- ja siirtymävaiheissa. Jotta siirtymät sujuisivat mahdollisimman hyvin, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien tulee toimia tiiviissä yhteistyössä keskenään.

Hyvän ohjauksen teemat on OPH:n mukaan:

- riittävä ja monipuolinen ohjaus
- osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö
- koulutuksen nivelvaiheet
- vuorovaikutteinen yhteistyö ohjauksen tukena
- aktiivisuuden, osallisuuden ja vastuullisuuden tukeminen
- tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen
- ohjaus koulutukseen ja uravalintoihin liittyvien päätösten tukena
- ohjauspalveluista tiedottaminen
- ohjaus on yhteistä työtä
- ohjaussuunnitelma

- työelämätaidot ja työelämään tutustuminen
- hyvän ohjauksen kriteerit osana paikallista laatujärjestelmää

Näiden teemojen kautta on tehty kriteerejä jotka löytyvät kokonaisuudessaan julkaisusta sivuilta http://oph.fi/download/158573_hyvan_ohjauksen_kriteerit.pdf

3 OHJAUKSEN TOIMIJAT

OHJAUS ELÄMÄN POLUN ERI VAIHEISSA

Ohjauksen tavoite Ohjauksen toimijat	Ohjaustoimia, yhteistyökäytänteitä	Ohjaustoimet ongelmatilanteissa
<p>VARHAISKASVATUS</p> <p>PÄIVÄHOITO JA ESIOPETUS</p> <p>Ohjauksen tavoite: Lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen tukeminen yhdessä perheen kanssa</p> <p>Toimijoina kunnat</p>	<p>Lähtökohtana yhteistyö kodin kanssa - kasvatuskumppanuus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kokkolan varhaiskasvatussuunnitelma. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma (kaikille) kuntoutussuunnitelma (erityinen tuki) Lene -testi 4-vuotiaille neuvolassa, päivähoidosta palaute Kehu -testi 5-vuotiaille päivähoitossa <p>Esiopetuksessa kolmiportaisen tuen malli.</p> <p>Havainnointi- ja arviointilomakkeita (ph + esiopetus)</p> <p>Tukitoimien seurantalomake (ph + esiopetus)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Konsultoivan erityislastentarhanopettajan konsultaatio, ohjaus ja tuki - Huolen puheeksi ottaminen ja varhainen puuttuminen + tuki - Monialaisen kasvu- ja hoitoryhmän ammatillinen tuki (päivähoito) - Oppilashuollollinen tuki esiopetuksessa (asiantuntijaryhmät) - Pedagogisen tuen järjestämisen työryhmät
<p>Nivelvaihe alakouluun</p> <p>Ohjauksen tavoite:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Joustavan koulun aloituksen käytänteet esiopetuksen - 2 lk. ryhmissä 	<ul style="list-style-type: none"> - Erityislastentarhanopettajan ja erityisopettajan konsultointi - Monialaiset asiantuntijaryhmät

<p>Yhtenäinen oppijan polku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyö kodin kanssa - Huolen puheeksi ottaminen ja varhainen puuttuminen + tuki - Monialaisen kasvu- ja hoitoryhmän ammatillinen tuki (päivähoito) - Konsultoivan erityislastentarhanopettajan konsultaatio, ohjaus ja tuki - Oppilashuollollinen tuki esiopetuksessa (asiantuntijaryhmät) - Pedagogisen tuen järjestämisen työryhmät 	<ul style="list-style-type: none"> - Psykologi- ja kuraattoripalvelut
<p>ALAKOULU</p> <p>Luokat 1-2:</p> <p>Ohjauksen tavoitteet kuvattu opetussuunnitelman yhteisessä osassa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tulohaastattelu - koko koulun henkilökunnan moniammatillinen yhteistyö, ohjauksesta vastaavat pääasiassa luokkien omat opettajat sekä erityisopettaja - kasvatuskumppanuus kotien kanssa - vanhempainillat - kehityskeskustelut - "huolen vyöhykkeet" -lomake - kolmiportaisen tuen malli - henkilökohtaiset oppimissuunnitelmat - ohjaus musiikkiluokalle ja matematiikkaluokalle (valintakoe 2. luokalla) - osallistaminen (esim. luokka-asiamiehet) 	<ul style="list-style-type: none"> - huolen puheeksi ottaminen ja varhainen puuttuminen - moniammatillinen oppilashuoltotyöryhmä (rehtori, erityisopettaja, kuraattori, terveydenhoitaja) - tarvittaessa kutsuttava asiantuntijaryhmä (mukana voi olla esim. luokanopettaja, rehtori, erityisopettaja, kuraattori, terveydenhoitaja, psykologi, sosiaalityöntekijä) - erityisopetussiirrot, Hojks
<p>Luokat 3-6:</p> <p>Ohjauksen tavoitteet kuvattu opetussuunnitelman yhteisessä osassa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - koko koulun henkilökunnan moniammatillinen yhteistyö, ohjauksesta vastaavat pääasiassa oppilaan omat luokan- ja aineenopettajat sekä erityisopettaja - kasvatuskumppanuus kotien kanssa - vanhempainillat 	<ul style="list-style-type: none"> - huolen puheeksi ottaminen ja varhainen puuttuminen - moniammatillinen oppilashuoltoryhmä (luokanopettaja, rehtori, erityisopettaja, kuraattori,

	<ul style="list-style-type: none"> - kehityskeskustelut - "huolenvyöhykkeet" -lomake - kolmiportainen tuen malli - henkilökohtaiset oppimissuunnitelmat - kielivalinnat, käsityövalinnat - osallistaminen (esim. luokka-asiamiehet, oppilaskunta) - yhteistyö yritysten kanssa, kummiyritykset - nuorisopalveluihin tutustuminen 	<p>terveydenhoitaja sekä tarvittaessa esim. psykologi ja sosiaalityöntekijä)</p> <ul style="list-style-type: none"> - erityisopetussuunnitelmat, Hojks
Nivelvaihe yläkouluun	<ul style="list-style-type: none"> - yhteistyöpalaveri joulukuussa - 6. luokkalaisten pajatunnit yläkoulun puolella - nivelvaihepalaverit (oppilashuoltoryhmä) - yläkoulun omon ja tukioppilaiden vierailut 6. luokassa - vanhempainilta yläkoulun puolella toukokuussa - ryhmäytymispäivät uusille 7. luokille 	<ul style="list-style-type: none"> - moniammatillinen oppilashuoltoryhmä (luokanopettaja, rehtori, erityisopettaja, kuraattori, terveydenhoitaja sekä tarvittaessa esim. psykologi ja sosiaalityöntekijä)

<p>YLÄKOULU</p> <p>Keski-Pohjanmaan oppilaanohjaajien yhteystiedot 2.asteen sivuilla http://2aste.kpedu.fi/yhteisetmateriaalit/yhteistyovuosikello-ja-yht-tiedot/</p> <p>Ohjauksen VISIO: Ohjaus on merkittävä osana yhteiskunnallista palvelujärjestelmää edistää koulutuksellista tasa-arvoa ja hyvinvointia. Ohjauksen avulla jokainen löytää oman paikkansa elämässä. Ohjaus tukee yksilön kasvua, kehitystä ja oppimista opin- ja elämänpolun kaikissa vaiheissa.</p> <p>Oppilaanohjauksen MISSIO: Tavoitteena on onnellinen, itseensä luottava ja muutokseen sopeutuva ihminen.</p>	<p>Oppilas</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppii itsetuntemusta ja vuorovaikutustaitoja - oppii käyttämään erilaisia opiskelumenetelmiä ja tiedonhankintakanavia sekä arvioimaan omia opiskelutaitojaan - oppii kehittämään itselleen sopivia opiskelustrategioita - tuntee Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteet niin, että pystyy etsimään tietoa jatko-opiskelumahdollisuuksista - muodostaa kokonaiskäsitelmän oman koulunsa ja jatko-opiskelupaikan toimintatavoista ja omista opiskelumahdollisuuksista - hankkii perustietoa työelämästä ja eri ammateista - osaa etsiä tietoa opiskelusta ja työnteosta ulkomailla. <p>Keskeiset sisällöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Itsetuntemus ja ammatillinen kehitys - koulu yhteisössä toimiminen, perusopetuksen rakenne, opinnoissa eteneminen ja oppilaan arviointi - opiskelun taidot - tulevaisuudensuunnittelu- ja päätöksentekotaidot - työelämä tietoisuus, elinkeinorakenne ja ammattialat, TET-harjoittelut - Suomen koulutusjärjestelmä - jatko-opintomahdollisuudet peruskoulun jälkeen ja hakeutuminen jatko-opintoihin - opiskelu ja työskentely ulkomailla - ohjaus- tiedotus- ja neuvontapalvelut ja niiden hyödyntäminen - tasa-arvo yhteiskunnassa ja työelämässä. 	<p>Moniammatillinen oppilashuoltoryhmä</p> <p>Yhteistyö mm. Soiten, nuorisopalveluiden, eri yhdistysten kanssa</p>
<p>Nivelvaihe toiselle asteelle</p>	<p>- nivelvaiheyhteistyö, saattaen vaihto palaverit,</p>	<p>Ei jatka peruskoulun jälkeen toisen asteen opinnoissa:</p>

<p>Ohjauksen tavoite: - koulutustakuun toteutuminen</p>	<p>siirtotietolomakkeen käyttö</p> <ul style="list-style-type: none"> - päättöluokkalaisten sijoittumisen seuraaminen, yhteistyö toisen asteen opojen kanssa - valintatulosten jälkeen peruskoulun opinto-ohjaaja ottaa yhteyden oppilaisiin, jotka jäivät ilman opiskelupaikkaa →lisähaun kautta voi hakea vapaita paikkoja → lisäopetukseen ohjaaminen (10 lk) → VALMAan ohjaaminen <p>Ne hakijat, joilla ei ole opiskelupaikkaa ohjataan Ohjaamoon (Nuorisokeskus Vinge), jossa hänen tilannettaan selvitetään moniammatillisesti.</p> <p>Opiskelijat jotka jättävät tulematta ensimmäisenä päivänä: ryhmänohjaaja toimittaa opintosihteerille nimilistan paikalla olleista opiskelijoista</p> <ul style="list-style-type: none"> → opintos sihteeri soittaa poissa olleille ja selvittää, ovatko aloittamassa opintoja; jos ei kohtuullisessa ajassa tavoiteta opiskelijaa, todetaan, että opiskelija ei ole aloittanut opintojaan; tällaisessa tapauksessa opiskelijaa ei lasketa tilastointipäivänä opiskelijamäärään → Opintos sihteeri toimittaa näistä opiskelijoista listan etsivälle nuorisotyöntekijälle <p>Koulutusyhtymän opiskelijoista listat perusasteen opoille 15.8. ja 20.9. (yhteyshenkilö Anne Eteläaho). Peruskoulun opo käy tarvittaessa hakutoimistossa tarkistamassa, missä hänen oppilaat ovat aloittaneet opinnot.</p>	<ul style="list-style-type: none"> →peruskoulun ilmoitus etsivälle nuorisotyöntekijälle <p>Jälkiohjausta saatavilla omalta perusopetuksen oppilaanohjaajalta tai/ja KPEDU:n hakijapalveluista valintatulosten jälkeen.</p> <p>Opiskelijat joihin ei saada yhteyttä 📞 ilmoitetaan alueen etsiville nuorisotyöntekijöille</p> <p>Opiskelijat jotka jäävät pois ensimmäisinä viikkoina:</p> <ul style="list-style-type: none"> → ammatillinen opo ohjaa toiselle alalle tai toiseen oppilaitokseen, saattaen vaihto →ohjaus VALMA-opintoihin → jos ei paikkaa löydy, niin yhteydenotto etsivään nuorisotyöntekijään tai Ohjaamoon
---	---	--

	- Vastuu siirtyy perusasteen oppilaanohjaajalta vastaanottavalle taholle.	
--	---	--

KANSANOPISTOT

Toimijat ja yhteystiedot:

**Kokkolan seudun opisto
- Karlebynejdens institut
Vaasantie 7, Kokkola
Puh 040 8065 169
www.kokkola.fi/kso-kni**

**Kannuksen kansalaisopisto
Asematie 1, 69100 Kannus
Puh 044 4745 244
www.kannus.fi**

**Perhonjokilaakson
kansalaisopisto
Koulukuja 1, 69700 Veteli
Puh 050 5790 163
www.veteli.fi**

Ohjauksen tavoite:

Tavoitteena on tarjota alueen asukkaille koulutusta tekemällä osallistuminen mahdollisimman helpoksi. Opiskelu on

- Yleinen tiedotus / neuvonta: Opistojen verkkopalvelut ja opinto-ohjelmat, mahdolliset alueittain ilmestyvät tiedotteet ja toimistoissa palvelusihteerit.
- Henkilökohtainen ohjaus kurssien valinnassa ja suunnittelussa tarpeen mukaan: suunnittelevat opettajat.
- Taiteen perusopetuksessa henkilökohtainen ohjaus tarpeen mukaan, yhteistyö kodin kanssa

- Yleinen tiedotus / neuvonta: Opistojen verkkopalvelut ja opinto-ohjelmat, mahdolliset alueittain ilmestyvät tiedotteet ja toimistoissa palvelusihteerit.
- Henkilökohtainen ohjaus kurssien valinnassa ja suunnittelussa tarpeen mukaan: suunnittelevat opettajat.
- Taiteen perusopetuksessa henkilökohtainen ohjaus tarpeen mukaan, yhteistyö kodin kanssa

<p>vapaaehtoisuuteen perustuvaa, siksi yleensä motivaatio opiskeluun on suuri. Ohjauksen tavoitteena on ohjata asiakas kurssille, joka vastaa hänen toiveitaan ja taitotasoaan niin, että opiskelu etenee mielekkäästi.</p> <p>Maakunnan kansalaisopistoissa järjestetään sekä kuva- että sanataiteen perusopetusta. Taiteen perusopetuksessa opetus etenee valtakunnallisten taiteen perusopetussuunnitelmien tavoitteiden mukaisesti. Oppilaat ovat 7-19-vuotiaita.</p>		
---	--	--

<p>LUKIO</p> <p>Keski-Pohjanmaan lukioiden opinto-ohjaajien yhteystiedot 2.asteen sivuilla http://2aste.kpedu.fi/yhteisetmateriaalit/yhteistyovuosikello-ja-yht-tiedot/</p> <p>haku: www.opintopolku.fi</p> <p>Ohjauksen tavoite: - jatko-opintoihin ohjaaminen ja urasuunnittelu</p> <p>LUVA- maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistava koulutus. Kiviniityn toimipaikassa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nivelvaiheyhteistyö, saattaen vaihto palaverit, siirtotietolomakkeen kerääminen - "Paikka kaikille" tapahtuma alkuvaiheessa keskeyttäneille, yhteistyö peruskoulun opon kanssa - ammatinvalintaohjaus - jatko-opinto-ohjaus - koulutusajan pidennystä tarvitsevien ohjaus - poissaoloseuranta, kurssimenestyksen ohjaus - tutortoiminta - keskeyttämisuhan alaisten ja keskeyttäneiden ohjaus > saattaen vaihto tarvittaessa etsivän nuorisotyöntekijän tai muun jatko-ohjaustahon kanssa - ammatilliseen koulutukseen ohjaaminen/ - päivälukio > aikuislukio (tapauskohtaisesti tarkistetaan työttömyysturvamahdollisuus, jos lukiolainen eroaa kesken lukukauden, katsotaan oppilaitoksen opiskelijaksi koko lukukauden) - aineopiskeluohjaus eri oppilaitoksen opiskelijoille LUVA-koulutus on tarkoitettu sekä nuorille että aikuisille: - lukiokurssien suorittaminen tai perusopetuksen arvosanojen korottaminen oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Vuoden kestävä koulutus. 	<ul style="list-style-type: none"> - opiskelija keskeyttää opinnot > ilmoitus alueen etsivälle nuorisotyöntekijälle - varmistus eroamisen jälkeisen suunnitelman toteutumisesta (opiskelija tai vastaanottava oppilaitos) - yhteistyö kouluterveydenhuollon kanssa
<p>VALMA</p> <p>Yhdyshenkilö: evelina.tyynela@kpedu.fi VALMAssa on yhdistetty neljä eri kohderyhmille</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Työelämään, ammatteihin ja koulutukseen tutustuminen - Ammatinvalintaan ja urasuunnitteluun keskittyminen - Opiskelupaikan löytäminen - Opiskelu- ja elämäntaitojen kehittäminen - Peruskoulun tietojen ja taitojen vahvistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyö huoltajien sekä opiskelijahuollon kanssa - Verkostoyhteistyö

<p>suunnattua valmistavaa, valmentavaa, ohjaavaa ja kuntouttavaa koulutusta (ammattistartti, mamu-koulutus, aikalisa sekä talouskoulu).</p> <p>Koulutus toteutetaan ammattikampuksella Kokkolassa.</p> <p>Ohjauksen tavoite:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antaa tukea nuorille ammatilliseen koulutukseen, työhön sijoittumiseen ja oman elämän hallintaan. - Yksilöllinen suunnitelma opintojen suorittamiseen sekä jatkosuunnitelma ammatilliseen koulutukseen hakeutumisesta ja siirtymisestä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Perusvalmiuksissa harjaantuminen ennen ammatillisten opintojen alkua - Mahdollista suorittaa oppisopimuksen ennakkopaksoa vastaava kokonaisuus 	
---	---	--

AMMATILLISET OPPILAITOKSET

**Keski-Pohjanmaan
ammattiopisto,
Keski-Pohjanmaan
konservatorio,
Kaustisen Evankelinen Opisto**

Yhdyshenkilö:

**Zasteen koordinaattori
terhi.petaja@kpedu.fi**

www.kpedu.fi

www.kpkonsa.fi

www.kaustisenopisto.fi

Ohjauksen tavoite:

Tavoitteena on, että opiskelija:

- saa riittävästi tietoa koulutuksestaan ennen sen aloitusta ja sen aikana.
- tietää tutkintoonsa sisältyvät tutkinnon osat ja opinnot ja niiden valinnan mahdollisuudet
- osaa toimia oppilaitosyhteisössään, osaa kehittää opiskelu- ja vuorovaikutustaitojaan ja itsetuntemustaan sekä arvioida omaa toimintaansa ja

Ennen opintojen alkua:

Hakijaa ohjataan jatko-opintoihin liittyvissä valinnoissa peruskoulussa.

- koulutusvaihtoehtojen esittely, 8- luokkien infot, 9 luokkien vierailut, vierailut perusasteella, vanhempainilloissa,
- koulutusvaihtoehtojen esittely lukion suorittaneille
- Nivelvaiheen opiskelijatiedot pohjana suunniteltaessa yksilöllisiä tuen ja ohjauksen muotoja
- nivelvaiheyhteistyö, saattaen vaihto palaverit, tiedonsiirtolomakkeen kerääminen

Valmistavan koulutuksen ryhmissä ammatillisen suuntautumisen ohjaaminen

Opintojen alkuvaiheessa:

Keskeistä on opiskelutaitojen kehittäminen sekä myönteinen orientoituminen ja sitoutuminen opiskeluun.

Opiskelijaa ohjataan tekemään tietoisia ja suunnitelmallisia valintoja mm. valinnaisissa ammatillisissa ja vapaasti valittavissa opinnoissa ja ottamaan huomioon valintojensa merkitys ja seuraukset ammatillisen suuntautumisen kannalta. Laaditaan HOPS ja tarvittaessa HOJKS; Yksilöllisten opintopolkujen mahdollistaminen; aikaisemman osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen;

Yhteistyö kouluterveydenhuollon kanssa

Opintojen aikana:

Opiskelupolun varrelle osuvien tilanteiden ja tapahtumien tulisi tukea opiskelijan itsetuntemuksen lisääntymistä ja itseluottamuksensa kasvamista niin, että

Yhteistyö Etsivien

nuorisotyöntekijöiden kanssa ongelmatilanteissa esim. poissaolot, opintojen keskeyttäminen.

Ammattikampuksella

mika.ylitalo@kokkola.fi

Hyvinvointiryhmä käsittelee

saamansa tiedot

opiskelijan tilanteesta ja päättää kuka ottaa

päävastuun opiskelijan ongelman luonteen

mukaan (esim. poissaolot, terveysongelmat, päihteen)

Opiskeluhuollon tuki:

- erityisopettajat (Leena Hietalahti, Laura Nikkanen, Marja Aho, Pertti Hanni, Auli Saari)
- kuraattorit (Laura Sahlgren, Marko Järvenoja, Susanna Lindholm, Marika Isoniemi)
- psykologi (hanna.ilmanen@kokkola.fi)
- terveydenhoitajat (Sari Kola, Ulla Myllymäki, Carita Hilli, Päivi Porkola)

<p>tuotoksiaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaa suunnitella opintonsa, laatia henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa yhteistyössä opettajan kanssa ja ottaa vastuun opinnoistaan. - seuraa opintosuoritusten kertymistä ja osaa hakea tukea opintojensa suunnitteluun. - osaa tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia valintoja ja ratkaisuja. - tunnistaa opiskeluunsa ja elämäntilanteisiinsa mahdollisesti liittyviä ongelmia ja osaa hakea niihin tukea. - osaa käyttää yhteiskunnan tarjoamia opiskelijahuollon palveluita sekä muita ohjaus-, neuvonta- ja tietopalveluja. - valmistuu suunnitellussa ajassa <p>Opinto-ohjaus on koko oppilaitoksen tehtävä, päävastuu opinto-ohjaajilla ja vastuuohjaajilla.</p>	<p>opiskelukokemukset vahvistavat myönteisen ammatti-identiteetin rakentumista ja sitoutumista työkuultuuriin. Aikuisuuteen kasvamisen ja myönteisen minäkuvan tukemisesta ovat vastuussa kaikki oppilaitosyhteisön jäsenet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - keskeyttämishuoneiden ja keskeyttäneiden ohjaus - poissaolojen seuranta - syksyn ”Paikka kaikille” -tapahtuma alkuvaiheessa keskeyttäneille. <p>Opiskelija tarvitsee opiskelun kuluessa palautetta opintojensa etenemisestä</p> <ul style="list-style-type: none"> - arvioinnilla ohjaavaa palautetta <p>Opintojen päättövaiheessa: Opiskelijoille annetaan tietoa jatko-opintomahdollisuuksista mm. amk-opinnoista. Opiskelijoita ohjataan myös työhaussa ja käyttämään työvoimahallinnon palveluja. Verkko-ohjausta myös Keski-Pohjanmaan Moodlessa.</p> <p>Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän koulutuksiin ohjaaminen. Yhteishakujen ja erillishakujen toteuttaminen sekä hakijoiden neuvonta ja ohjaus.</p> <p>Ne opiskelijat, jotka eivät voi hakea opintopolun kautta (on jo yksi perustutkinto) www.opintopolku.fi voivat hakea koulutuksiin erillishakujen kautta, joista tiedotetaan KPEDUn www-sivuilla. Jos nuori on ilman opiskelupaikkaa, niin ohjataan myös erillishakuun www.kpedu.fi/erillishaku jossa voi hakea vapaana oleville koulutuspaikoille.</p>	<p>Yhteistyö asuntolaohjaajien kanssa asumiseen ja vapaa-aikaan liittyvissä ongelmissa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kokkola (Hilkka Viitala, Kristiina Salo) - Kälviä (Ulla Matveinen) - Kannus (Tommi Lapinjoki) - Kaustinen (Hilkka Heikkinen) <p>Kokkotyösäätiö: voi toimia erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden työssäoppimispaikkana. www.kokkotyo.fi</p> <p>Keskeyttämisen uhan alla yhteyshenkilö opiskeluhuollon koordinaattori Anne Eteläaho</p> <p>opinto-ohjaajat: Keski-Pohjanmaan konservatorio Juhani Koivisto;</p> <p>Kaustisen Evankelinen Opisto Sari Järvenpää</p>
--	--	---

<p>KPEDUn HAKIJAPALVELUT Närvilänkatu 8, 67100 Kokkola riikka.vilmi@kpedu.fi eija.mastosalo@kpedu.fi puh. 040 808 5 010</p>		<p>Keski-Pohjanmaan ammattiopisto: ammattikampus: - Marjo Saarinen - Tapio Oinas - Jouni Mantila Hyvinvointikampus: - Sari Haglund - Katriina Sipilä Kannus: - Jari Orjala Kälviä: - Katriina Sipilä Kaustinen: - Eliisa Koivukoski Perho • Marika Riihimäki</p>
<p>AMMATTIOPISTO LUOVI valtakunnallinen ammatillinen erityisoppilaitos Yhteyshenkilö lasse.hannula@luovi.fi www.luovi.fi www.opintopolku.fi Yksikönjohtaja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tarkoitettu erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille - jokaiselle tehdään HOJKS, jossa määritellään opiskelijan yksilölliset tavoitteet <p>Kokkolassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, TELMA (1-3 v.) (Kälviä) - ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus, VALMA (1v)(Kälviä) - Puualan sekä kone- ja metallialan perustutkinnot Kokkotyösäätiön tiloissa Kokkolassa. 	<ul style="list-style-type: none"> - opinto-ohjaajat: mikko.ylamaki@luovi.fi <p>perustutkinnot Kokkotyö - säätiöllä: asko.kaakko@luovi.fi</p>

riitta.rauhala@luovi.fi		
--------------------------------	--	--

KESKI-POHJANMAAN AIKUISKOULUTUS

www.kpedu.fi

**Aikuisten tutkintotavoitteinen
ammattillinen perus- ja
lisäkoulutus sekä muu
lisäkoulutus**
etunimi.sukunimi@kpedu.fi

Aikuiskoulutusjohtaja
Jarmo Matintalo
Aikuiskoulutuspäälliköt:
Hanna-Mari Laitala:
luonnonvara-ala
Merja Kivelä: toimistopäällikkö
Ulla Kauppila: liiketalous ja
yrittäjyys
Salla Lillhonga: vapaa
sivistystyö
Leena Sundell: hyvinvointiala
Toni Uunila: teollisuus ja
rakentaminen
Mika Väisälä: tietojenkäsittely
ja viestintä

Hakevan vaiheen palvelut:
Hakevan vaiheen opinto- ja
uraohjaus: Sirpa Salo

Hakevan vaiheen ohjauspalvelut:
uraohjaus, hakevan vaiheen yleinen opinto-ohjaus,
koulutuskokeilut, soveltuvan koulutuksen ja
koulutusmuodon valinta, koulutuksen rahoituksen eri
vaihtoehdot, erityistukipalvelut, eri ammattialojen
perusteet -koulutukset, outplacement-palvelut

Koulutuksen aikainen ohjaus:
Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta
riippumaton tapa osoittaa osaamisensa ja saada siitä
todistus.

Ohjaustoimet ja henkilökohtaistaminen näyttötutkinnoissa ja
niihin valmistavassa koulutuksessa; kolme vaihetta:

1. Hakeutumisvaihe: Selvitetään hakijan lähtötilanne, nykyinen
osaaminen ja tavoitteet. Selvitetään ohjauksen ja tukitoimien
tarve. Ohjataan joko suorittamaan tutkintoa tai täydentämään
ammattitaitoa valmistavassa koulutuksessa tai muulla tavalla.
2. Tutkinnon suorittaminen: Suunnitellaan tutkinnon suorittajan
kanssa hänelle soveltuvat tutkintosuoritusten järjestelyt ja
ohjataan niissä. Suunnittelussa otetaan huomioon
tutkinnonsuorittajan erityistarpeet sekä mahdolliset kieli- ja
kulttuuritaustasta johtuvat erityisjärjestelyt
3. Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen: tarjotaan opiskelijalle
parhaiten soveltuvia oppimistapoja tavoitteen saavuttamiseen.
Ohjataan opiskelijaa hänelle soveltuvien oppimispolkujen
suunnittelussa ja opiskeluvaihtoehtoissa. Ohjataan opiskelua.
Neuvotaan ja ohjataan tarvittaessa myös muiden
asiantuntijoiden palvelujen piiriin.

Muu ammatillinen lisäkoulutus on muuta kuin tutkinnon tai
tutkinnon osan suorittamiseen tähtäävää. Niihin ja niissä

Yhteistyötä tehdään laajan
yhteistyöverkon kanssa:
mm. TE-toimisto, TYP,
sosiaalitoimi, kuntouttava
työtoiminta, Kaupungin
työllisyysyksikkö,
Kokkotyösäätiö, etsivä
nuorisotyö, pajanvetäjät,
terveystoimi, Ohjaamo-
verkosto, alueet
työllisyyttä edistävät
projektit, alueen
työnantajat

<p>Eri ammattialojen perusteet - koulutukset: Merja Forslund</p> <p>Koulutuskokeilut: Tuula Paavola-Ylitalo</p> <p>Hakevan vaiheen erityisopetus: Annika Nygren</p> <p>Hankekehittämissyö: Ohjuri (ESR), Ohjaamo Keski- pohjanmaa (ESR), Osaamisohjelmat</p> <p>Ohjauksen tavoitteita: antaa tietoa ja ohjausta aikuisten eri koulutus-vaihtoehdoista</p> <p>ohjata hakevassa/ hakeutumisvaiheessa olevia henkilöitä joustaviin ja monimuotoisiin tapoihin opiskella ja kehittää osaamistaan</p> <p>henkilökohtaistamisen toteuttaminen näyttötutkinnoissa ja niihin valmistavassa koulutuksessa</p>	<p>ohjaaminen on ko. tavoitteeseen suuntautuvaa.</p>	
--	--	--

<p>OPPISOPIMUSKOULUTUS</p> <p>Keski-Pohjanmaan oppisopimustoimisto www.kpedu.fi/ oppisopimuskoulutus</p> <p>yhdyshenkilöt: oppisopimuspäällikkö Anu Haapasalo anu.haapasalo@kpedu.fi</p> <p>koulutustarkastaja Anne Brandt anne.brandt@kpedu.fi</p>	<p>Ohjaustoimia, yhteistyökäytänteitä: Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksista tiedottaminen, soveltuvan koulutusmuodon valinta, erityisen tuen palvelut ja tutkinnon suorittajaksi hakeutuvan ohjaaminen ja tukeminen, soveltuvan tutkinnon selvittäminen yhdessä tutkinnon suorittajan ja työnantajan kanssa. Sekä nuorten että aikuisten oppisopimukset.</p>	<p>Ohjaustoimet ongelmatilanteissa: Ohjaus ongelmatilanteissa tilanteen mukaan. Käytössä moniammatillinen yhteistyöverkosto opiskelijan tueksi.</p>
<p>CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU</p> <p>Yhteyshenkilöt: helina.moilanen@centria.fi merja.seppala@centria.fi saana.finni@centria.fi</p> <p>Ohjauksen tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tukea opiskelijan kehittymistä oppijana - kehittää oppimisen taitoja - vahvistaa opiskelijan 	<p>Ohjaus ennen opintoja Tavoite: Mahdollisten hakijoiden kattava tavoittaminen koulutustiedottamisen avulla ja todenmukaisen informaation antaminen ammattikorkeakouluopinnoista, eri aloista ja koulutuksista, tiedottaminen avoimen väylästä ja polkuopinnoista</p> <p>Opiskelijavalinta Tavoite: Opiskelijavalinnan esteetön ja sujuva toteutuminen Toiminta: Hakuprosessin eri vaiheiden ajanmukainen tiedottaminen (kutsu valintakokeeseen, tulosten ilmoittaminen, opiskelupaikan vastaanottaminen, läsnäoloilmoittautuminen, erillishaku ja -valinta, täydennyshaku ja -valinta).</p> <p>Ohjaus ensimmäisen lukuvuoden aikana</p>	<ul style="list-style-type: none"> - oppimisvaikeudet, paniikkihäiriöt, mielenterveysongelmat, elämänkriisit, viivästyneet opinnot <p>Ohjaus ongelmatilanteissa</p> <ul style="list-style-type: none"> - tarpeen mukainen ohjaus - ohjaus hyvinvointitiimiin, terveydenhoitajalle, opintopsykologille, muille yhteistyötahoille - lukitstit, erilaisten oppimisvaikeuksien huomioiminen, esteettömyys - keskustelut oppilaitospastorin

<p>itseohjautuvuutta</p> <ul style="list-style-type: none"> - varmistaa opintojen sujuva eteneminen - tukea ammatillista kasvua - opettaa yhteisöllisyyteen kasvamista - auttaa suorittamaan tutkinto normiajassa - huomioida erityisesti aikuisten ohjauksessa yksilölliset elämäntilanteet ja elämäkokemus <p>Ohjauksen toimijat: Opinto-ohjaajat, opettajatutorit, terveydenhoitajat, opintopsykologi, opettaja oman aineensa ohjaajana</p>	<p>Tavoite: Ammattikorkeakouluopinnoista ja käytänteistä tiedottaminen, yhteisöllisyyden ja opintoihin sitoutumisen varmistaminen, opiskelijan itseohjautuvuuden tukeminen, opintojen etenemisen varmistaminen, aikaisemman osaamisen huomioiminen, opiskelijan ammatillisen kasvun ja kehityksen tukeminen</p> <p>Toiminta: yksilö- ja ryhmäohjaus, HOPS</p> <p>Ohjaus opintojen keskivaiheessa</p> <p>Tavoite: Opintojen sujumisen ja opiskelijan normiaikaisen valmistumisen edistäminen sekä opiskelijan itsenäisen toiminnan ja ammatillisen kasvun tukeminen</p> <p>Toiminta: yksilö- ja ryhmäohjaus, HOPS:in päivittäminen, harjoittelu, vaihto-opiskelu, opinnäytetyö ja urasuunnittelu</p> <p>Ohjaus opintojen loppuvaiheessa</p> <p>Tavoite: Opiskelijan valmistuminen normiajassa ja ohjaaminen työelämään, opiskelijan vahvistaminen luottamisessa omaan osaamiseensa</p> <p>Toiminta: yksilö- ja ryhmäohjaus, HOPS ja urasuunnittelu, yhteydet työelämään, työnhaku, jatko-opinnot, alumnitoiminta</p>	<p>kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> - yhteistyö TE-toimiston, muiden viranomaisten ja yhteistyötahojen kanssa.
---	---	--

**KOKKOLAN
YLIOPISTOKESKUS
CHYDENIUS**

Yhteyshenkilö:

**Yliopistonopettaja,
opintoneuvoja**

Sanna Anttonen

sanna.anttonen@chydenius.fi

p. 040 805 4408

Ohjauksen toimijat:

**Opintoneuvoja, HYVIS
(hyvinvointineuvoja),
amanuenssit, suunnittelijat
ja opettajat oppiaineensa
osalta**

Ohjauksen tavoite:

- edistää yliopisto-opintojen tunnettuutta alueella (avoin yliopisto, tutkintotavoitteinen opiskelu, maisteriopinnot, jatkokoulutus, täydennyskoulutus)
- ohjata aikuisopiskelijaa yksilöllisen opintopolun valitsemisessa ja suunnittelussa
- kehittää joustavia koulutusväyliä aikaisemmin hankitun osaamisen

Ohjaus ennen opintojen alkamista

Tavoite: Opinnoista, opintopoluista ja koulutusväylistä tiedotetaan kattavasti eri kohderyhmille. Opintoihin hakevaa ohjataan opintojen valinnassa, suunnittelussa ja hakeutumisessa.

Toiminta:

- tiedotus opinnoista (esim. infot, tapahtumat, tallenteet, ilmoitukset, esitteet)
- tietopalvelut (esim. www-sivut, Opintopolku, Antti-opiskelijaportaali, Opastin)
- henkilökohtainen ohjaus opintojen valinnassa ja hakemisessa

Ohjaus opintojen alkuvaiheessa

Tavoite: Opiskelijaa ohjataan realistisen opiskelusuunnitelman tekemisessä huomioiden AHOT -menettely (aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen). Tavoitteena opintoihin sitoutuminen ja akateemisten opiskelutaitojen kehittyminen.

Toiminta:

- opintoihin perehdytys: opintojen aloitustilaisuudet, perehdytystallenteet, opintokirjeet ja opinto-oppaat
- opintojen suunnittelu: HOPS, KV-HOPS (kansainvälisyys -hops), AHOT
- akateemisten opiskelutaitojen kehittäminen: esim. Aikuisopiskelijan akateeminen opiskelukyky -verkkokurssi, opiskelutaitoja tukevat verkkotallenteet
- tiedottaminen ja opiskelumateriaalit: Antti-opiskelijaportaali, verkko-oppimisympäristöt

Ohjaus opintojen aikana

Ongelmia: oppimisvaikeudet, opintojen viivästyminen, motivaatio-ongelmat, opiskelukykyongelmat, stressi / uupumus, opintojen, perheen ja työn yhteensovittamisen vaikeudet, elämänkriisit

Ohjaus:

- tarpeen mukainen henkilökohtainen ohjaus
- keskustelut HYVIKSEN eli hyvinvointineuvojan kanssa
  - lukiseulat ja yksilölliset järjestelyt esteettömyydessä ja erityistukea tarvittaessa
- YTHS: Keskipohjanmaan Työterveyshuolto ry (esim. mielenterveyspalvelut)
  - keskustelut oppilaitospastorin kanssa

<p>tunnistamisella, sulautuvalla opetuksella / ohjauksella ja tietojen ja viestintäteknikalla</p> <ul style="list-style-type: none"> - tukea opiskelua työn ja perheen ohessa ja opintojen valmistumista - edistää yhteisöllisyyttä ja opiskelijan kiinnittymistä tiedeyhteisöön - kehittää akateemisia opiskelutaitoja - tukea ammatillista kasvua - edistää yliopisto-opiskelun saavutettavuutta 	<p>Tavoite: Opintojen sujuva eteneminen, ammatillinen kasvu sekä onnistunut työn, perheen ja opiskelun yhteensovittaminen.</p> <p>Toiminta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opintojen etenemisen tukeminen: esim. hopsien päivitys ja seuranta, säännölliset ohjaustilaisuudet - yhteisöllisyyden tukeminen: ryhmäohjaus (esim. tuutorointi, verkkotuutorointi, vertaistuutorointi), fb-ryhmät, verkko-oppimisympäristöt - ammatillisen kasvun tukeminen: esim. portfolioit, harjoittelu, opinnäytetyöt, urasuunnittelu - henkilökohtainen ohjaus yksilöllisiin ohjaustarpeisiin - tiedottaminen ja opiskelumateriaalit: Antti-opiskelijaportaali, verkko-oppimisympäristöt <p>Ohjaus opintojen päättyessä</p> <p>Tavoite: Opintojen valmistuminen tavoiteajassa, työelämään sijoittuminen tai jatko-opintoihin hakeutuminen.</p> <p>Toiminta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valmistumiseen liittyvä neuvonta: esim. tutkinnon anominen ja todistukset - urasuunnittelun ohjaus: esim. hopsit, jatko-opintoihin ohjaus, työelämään verkostoituminen, alumnitoiminta - henkilökohtainen ohjaus yksilöllisiin ohjaustarpeisiin - tiedottaminen: Antti-opiskelijaportaali, verkko-oppimisympäristöt <p>Uravalmennus</p> <ul style="list-style-type: none"> - TE -toimiston valmennukseen ohjaamille työttömille työnhakijoille laaditaan urasuunnitelma työllistymiseksi tai koulutukseen hakeutumiseksi. Kohderyhmänä mm. aikuiset 	
---	--	--

	<p>ammattinvahtajat, koulutetut maahanmuuttajat ja korkeakoulutetut.</p> <p>Yhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopistot (mm. opintotarjonnan suunnittelu, ohjauksen kehittäminen) - Keski-Pohjanmaan kesäyliopisto (mm. yhteiset infot) - Centria ammattikorkeakoulu (mm. infot, koulutusväylät) - Opastin-palvelu (hakevan vaiheen ohjaus) - Uravalmennus (TE -toimisto)	
--	--	--

KESKI-POHJANMAAN KESÄYLIOPISTO

Yhteyshenkilöt:

suunnittelija **Anita Salmela**,
anita.salmela@chydenius.fi
puh. 045 632 7766
kurssisihteeri Teija Myllymäki,
teija.myllymaki@chydenius.fi
puh. 040 7518 029

Ohjauksen tavoite:

Tarjota monipuolista avoimen
yliopiston ja avoimen
ammattikorkeakoulun
opintotarjontaa alueella.

Mahdollistaa
tutkintotavoitteinen ja
työelämän tarpeita ja itsensä
kehittämistä tukeva
opiskelu.

Täydennyskoulutuksen ja
harrastuskurssien
tarjoaminen alueen
koulutustarpeiden
mukaisesti.

Ennen opintojen alkamista

Opinnoista tiedottaminen

- Lehti-ilmoitukset, infotilaisuudet, sähköpostimarkkinointi ja -tiedottaminen, internet-sivut ja sosiaalinen media, painetut esitteet, koulutusalan messut ja muut tapahtumat
- Tiedotus- ja infotilaisuudet yhteistyötahojen kanssa mm. alueen oppilaitoksissa
- Alueen koulutustarpeiden selvittäminen nettilomakekyselyiden ja koulutuspalautteen avulla

Opintoja tukeva ohjaus

- **Opiskelijoiden henkilökohtainen neuvonta ja opastus puhelimitse, sähköpostitse ja Facebookin kautta.**
- **Koulutukseen liittyvä kirjallinen ohjeistus**
- **Etäopetuksen teknisiin järjestelyihin liittyvä opastus**
- **Opiskelijoista huolehtiminen**
- **Palautteen ja kehittämisideoiden kerääminen**

Yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa

- Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
- Centria AMK
- Muut Suomen kesäyliopistot
- Itä-Suomen, Lapin, Oulun, Tampereen, Turun ja Vaasan avoimet yliopistot
- Åbo Akademi
- Jamk ja Savonia

Avoin yliopisto ja
ammattikorkeakoulu:
Muistutukset tenttipäivistä ja
tehtävien palautuspäivistä
sähköpostitse.

Neuvontatuki kesken jääneiden
opintojen suorittamisessa
loppuun tai vanhoilla
opintovaatimuksilla suoritettujen
opintojen korvaamisesta tai
täydentämisestä.

Opiskelu muuten on itsenäistä ja
opiskelijan omalla vastuulla,
keskeyttäneisiin opiskelijoihin ei
oteta yhteyttä oppilaitoksesta.

KANSALAIPOISTOT

Toimijat ja yhteystiedot:

**Kokkolan seudun opisto
- Karlebynejdens institut
Vaasantie 7, Kokkola
Puh 040 8065 169
www.kokkola.fi/kso-kni**

**Kannuksen kansalaisopisto
Asematie 1, 69100 Kannus
Puh 044 4745 244
www.kannus.fi**

**Perhonjokilaakson
kansalaisopisto
Koulukuja 1, 69700 Veteli
Puh 050 5790 163
www.veteli.fi**

Ohjauksen tavoite:

Tavoitteena on tarjota alueen
asukkaille koulutusta
tekemällä osallistuminen
mahdollisimman helpoksi.
Opiskelu on
vapaaehtoisuuteen
perustuvaa, siksi yleensä
motivaatio opiskeluun on

- Yleinen tiedotus / neuvonta: Opistojen verkkopalvelut ja opinto-ohjelmat, mahdolliset alueittain ilmestyvät tiedotteet ja toimistossa palvelusihteerit.
- Henkilökohtainen ohjaus kurssien valinnassa ja suunnittelussa tarpeen mukaan: suunnittelevat opettajat.
- Taiteen perusopetuksessa henkilökohtainen ohjaus tarpeen mukaan, yhteistyö kodin kanssa

Tapauskohtaisesti pyritään keskustelemalla ratkaisemaan ongelmat (asiakas, opettaja, suunnitteleva opettaja, tarvittaessa rehtori)

Taiteen perusopetuksessa lisäksi yhteydenotto huoltajiin ja tarvittaessa opettajaan

<p>suuri. Ohjauksen tavoitteena on ohjata asiakas kurssille, joka vastaa hänen toiveitaan ja taitotasoaan niin, että opiskelu etenee mielekkäästi.</p> <p>Maakunnan kansalaisopistoissa järjestetään sekä kuva- että sanataiteen perusopetusta. Taiteen perusopetuksessa opetus etenee valtakunnallisten taiteen perusopetussuunnitelmien tavoitteiden mukaisesti. Oppilaat ovat 7-19-vuotiaita.</p>		
--	--	--

POHJANMAAN TE-TOIMISTO

<http://toimistot.te-palvelut.fi/pohjanmaa/yhteystiedot>

Yhteyshenkilö:
stefan.lassander@te-toimisto.fi

Ohjauksen tavoite:

- nuorten työllistyminen
- ammatillisiin - tai jatko-opintoihin ohjaaminen
- nuorten syrjäytymisen ja työttömyyden pitkittymisen ehkäisy

- Työnhakijaksi ilmoittautuminen ja ajantasainen tieto te-palveluista: www.te-palvelut.fi
- Yksilöllisten suunnitelmien tekeminen
- Nuorisotakuun toteutumisen tukeminen
- Ammatinvalinta ja urasuunnittelu
- Työnvälitys
- Opastus sähköisten palvelujen/ verkkopalvelujen käytössä
- Neuvonta työttömyysturvan hakemisessa
- Tarvittaviin palveluihin ja toimenpiteisiin ohjaaminen

Tukea työllistymiseen esim.

1. Työkokeilu: auttaa ammatti- ja koulutusvalinnoissa, tukea pidempään työttömänä olleen paluuta työmarkkinoille sekä selvittää asiakkaan työkykyä, mikäli hänellä on terveydellisiä rajoitteita.
2. Koulutuskokeilu: koulutuksen sisältöön ja ammatin vaatimuksiin tutustumista.
3. Uravalmennus: tukea työnhaussa, urasuunnittelussa ja ammatinvalinnassa.
4. Työnhakuvalmennus: tukea työn hakemiseen ja mm työnhakuasiakirjojen laadintaan.
5. Työhönvalmennus: tukea työllistymiseen ja työssä aloittamiseen.
6. Työvoimakoulutus: pääasiassa aikuiskoulutusta yli 20-vuotiaille. Lisäpätevyyden hankkiminen, joka auttaa työnsaannissa.
7. Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella yli 25-vuotiaat.
8. Sanssi-palkkatuki ammattiin vastavalmistuneet nuoret.

- TYP
- Etsivä nuorisotyö
- Perusturva
- Koulutus- ja valmennuspalveluiden tuottajat
- KELA

**KESKI-POHJANMAAN
TYÖVOIMAN
PALVELUKESKUS (TYP)**

Monialainen yhteispalvelu
http://soite.fi/sivu/monialainen_yhteispalvelu

Yhteyshenkilö:

Anu Pippola/Keski-
Pohjanmaan sosiaali- ja
terveyspalvelu-
kuntayhtymä Soite/TYP-
vastaava
anu.pippola@soite.fi

Ohjauksen toimijat:

- Asiantuntijat, työvoimaohjaus
- sosiaalityöntekijät
- sosiaali-ohjaajat
- kuntouttavan työtoiminnan ohjaajat
- Kelan työkykyneuvoja

Ohjauksen tavoite:

- syrjäytymisen ja työttömyyden ehkäisy
- löytää tilanteeseen räätälöity, pysyväisluonteinen ratkaisu (työllistyminen, pitkäkestoinen

- Monialaisten työllistymissuunnitelmien tekeminen
- Tuen tarjoaminen elämänhallinnassa ja työnhaussa
- Tarjota monipuolisia kuntouttavia ja aktivoivia toimenpiteitä
- Verkostoyhteistyö
- Tarvittaviin palveluihin ohjaaminen ja palveluverkoston kehittäminen

- aikuissosiaalityö
- TE-toimisto
- Ohjaamo ja etsivä nuorisotyö
- valmennuspalveluiden tuottajat

koulutus, kuntoutus, eläke tai muu yksilöllinen ratkaisu).		
--	--	--

<p>KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA</p> <p>Yhteyshenkilö: Sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite, Keski-Pohjanmaan TYP</p> <p>Anu Pippola <u>anu.pippola@soite.fi</u></p> <p>Ohjauksen toimijat: - kuntouttavan työtoiminnan ohjaajat Susanna Jämsä (<u>susanna.jamsa@soite.fi</u>) ja Eija Wargh (<u>eija.wargh@soite.fi</u>)</p> <p>Ohjauksen tavoitteet: lisätä työnhakijan elämänhallintaa parantaa työnhakijan edellytyksiä työllistyä lisätä työnhakijan mahdollisuuksia osallistua koulutukseen</p>	<p>Kuntouttava työtoiminta on sosiaalipalvelua, jota alueella järjestää Soite. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta sovitaan aktivointisuunnitelmassa tai monialaisessa työllistymissuunnitelmassa. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä TE-hallinnon asiantuntijan, sosiaalityöntekijän tai -ohjaajan ja asiakkaan kanssa.</p> <p>Sosiaalitoimen työntekijä etsii sopivan työtoimintapaikan asiakkaalle kunnan, kuntayhtymän, valtion, seurakunnan, säätiön tai yhdistyksen tehtävistä.</p> <p>Työtoimintapaikka ja työtehtävät suunnitellaan yksilöllisesti ja tavoitteen mukaisesti. Kuntouttavaan työtoimintaan voi osallistua 1-4 päivää viikossa ja 4-8 tuntia päivässä.</p> <p>Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään myös ryhmämuotoisena.</p> <p>Kuntouttavan työtoiminnan aikana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuetaan asiakasta ja työnohjaajaa - seurataan työtoiminnan toteutumista ja suunnitellaan sekä toteutetaan asiakkaiden jatkopolkuja <ul style="list-style-type: none"> - ohjataan tarpeenmukaisesti sosiaali- ja terveyspalveluihin - tuetaan opiskeluun ja työllistymiseen liittyvissä asioissa <ul style="list-style-type: none"> - tehdään yhteistyötä asiakkaan muiden työntekijöiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> - ohjaus terveydenhuoltopalveluihin: terveyskeskus, Päihdekeskus Portti, psykiatrisen poliklinikka - ohjaus perusturvaan - ohjaus työttömien terveystarkastukseen - aktivointisuunnitelman tarkistus
<p>KELA</p> <p>Viranomaislinja 020 692 235 palvelee ma-pe klo 9-16</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntoutuksen tarpeessa olevien nuorten valikoiminen yhteistyössä eri viranomaisten kanssa toimimalla mm. erilaisissa yhteistyöryhmissä - Etuuksista informoiminen asiakkaille ja yhteistyötahoille - Sähköinen verkkopalvelu 	<p>Yhteistyössä ohjaaminen oikeaan järjestelmään;</p> <ul style="list-style-type: none"> - TE-hallinto - Soite - koulut ja oppilaitokset

<p>Yhteyshenkilöt Keski-Pohjanmaalla:</p> <p>Kuntoutusetuudet: Paula Savela-Tuorila, Pohjoinen vakuutuspiiri <u>paula.savela-tuorila@kela.fi</u></p> <p>Opintotuki: Lilian Hakanen, Pohjoinen vakuutuspiiri <u>lilian.hakanen@kela.fi</u></p> <p>Ohjauksen tavoite</p> <p>Työ- ja opiskelukyvyn parantaminen ja säilyttäminen.</p> <p>Ohjauksen toimijat kuntoutuksen työntekijät</p>	<p>- Perustoimeentulotuki</p>	<p>- TYP</p> <p>- Kuntien etsivä nuorisotyö</p> <p>- muut toimijatahot/hankkeet</p>
--	-------------------------------	---

<p>AIKUISSOSIAALITYÖ http://soite.fi/sivu/aikuissosiaalियो_ ja_toimeentulotuki</p>	<p>Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää työtä, jonka tavoitteena on vahvistaa henkilön omaa toimintakykyä ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä.</p> <p>Alkuvaiheessa kartoitetaan asiakkaan palvelutarve ja tarvittaessa laaditaan asiakassuunnitelma yhteistyössä asiakkaan kanssa. Aikuissosiaalityössä työskentelee sosiaalityöntekijöitä ja sosiaalihojaajia. Aikuissosiaalityössä tehdään monialaista yhteistyötä eri tahojen kanssa asiakkaan palvelutarpeen mukaan.</p> <p>Voit ottaa yhteyttä aikuissosiaalityöhön mm. seuraavissa tilanteissa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarvitset tukea ja ohjausta taloudellisissa vaikeuksissa • tarvitset tukea asumiseen tai elämänhallintaan liittyvissä ongelmissa • tarvitset tukea työllistymiseen • olet kohdannut äkillisen kriisin • tarvitset ohjausta ja neuvontaa liittyen sosiaaliturvaetuuksiin ja sosiaalipalveluihin 	
<p>PALVELUOHJAUSKESKUS puh. 040 806 5093 puh. 040 806 5091</p> <p>Palveluneuvoja Suvi Nissilä puh. 044 780 9087</p>	<p>Palveluohjauskeskuksesta saa tarkoituksenmukaista palveluohjausta oikea-aikaisesti ja palveluneuvontaa eri elämäntilanteissa. Tavoitteena on asiakkaamme itsenäisen elämän tukeminen voimavaraletuöisesti. Palveluohjaus perustuu asiakkaan ja palveluohjaajan luottamukselliseen vuorovaikutussuhteeseen.</p> <p>Palveluohjaajat:</p>	

<p>Käyntiosoite: Kauppatori 5, 67100 Kokkola</p> <p>Aukioloajat arkisin klo 9-12, 13-15</p> <p>Palveluohjauskeskuksen palvelualuejohtaja Nina Wikström puh. 040 804 3980 nina.wikstrom@soite.fi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kohtaavat asiakkaita ja heidän verkostojaan ● neuvovat ja ohjaavat asiakkaita eri elämäntilanteissa ja vastaavat palveluita koskeviin tiedusteluihin ● opastavat asiakkaita oikeisiin palveluihin ● kartoittavat palvelutarvetta ● auttavat erilaisten lomakkeiden täyttämässä ● tekevät tarvittaessa kotikäyntejä ● koordinoivat moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa <p>Palvelemme sekä puhelimitse että palvelupisteessä, kun tarvitset tietoa Soiten sosiaali- ja terveystalvuluista. Ohjausta ja neuvontaa ilman ajanvarausta.</p>	
--	--	--

KOKKOTYÖ-SÄÄTIÖ

Yhteyshenkilö:

Tj. Margita Lukkarinen

Palvelupäällikkö Anita

Hevosmaa

Yksikön päällikkö, Sanna-Mari

Levijoki

etunimi.sukunimi@kokkotyo.fi

Ohjauksen toimijat:

- **nuorten valmennus (Jouni Malm, Teija Muuraiskangas, Satu Veteläinen)**
  - **Kelan työhönvalmennus (Arja Savela, Timo Vepsäläinen)**
- **kuntouttava (yli 29 v) ja terapeutin työtoiminta (Tarja Lågland, Niina Kuorikoski)**
- **varhainen kuntoutus nuorille (Kirsi Harju)**
- **työhönvalmennus (Maria Kiiskilä)**

Kokkotyö-säätiö on työvalmennuksen asiantuntija- ja palveluorganisaatio, joka aktivoi vaikeassa työmarkkina-asemassa

Edistää vaikeasti työllistyvien henkilöiden työelämään sijoittumista sekä huolehtii osatyökykyisten ja mielenterveyskuntoutujien kuntouttavasta työtoiminnasta.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö tarjoaa:

- työnteon ja erilaisten valmennusmenetelmien avulla neuvonta-, ohjaus-, ja tukipalveluja työelämään liittyvien valmiuksien kohentamiseksi ja työllistymisen tukemiseksi
- työkyvyn arviointeja ja laatii henkilökohtaisia kuntoutussuunnitelmia yhteistyössä eri yhteistyötahojen kanssa
- työhönvalmennus- ja työkokeilutoimintaa
- työhön kuntouttavia palveluja, kuten kuntouttavaa työtoimintaa ja ammatillista työhönvalmennusta
- työssä selviämiseen, arjen hallinnan ja itsenäiseen elämiseen liittyviä tukipalveluja
- työ-, yksilö- ja ryhmävalmennusta yksilöllisten tarpeiden mukaan

Yhteistyötä lähettävien tahojen ja verkostojen kanssa

<http://www.kokkotyo.fi/säätiöstä/yhteistyökumppanit>

- yksilöllinen keskustelu, ohjaus ja tuki
- ohjaus tarkoituksenmukaiseen tukitoimeen
- jatkopolutus

olevia henkilöitä, tukee ja valmentaa ammatillisesti ja elämänhallinnallisesti sekä tarjoaa monialaisia ja mielekkäitä työtehtäviä.		
---	--	--

<p>NUORISOPALVELUT</p> <p>Yhteyshenkilö: ronnie.djupsund@kokkola.fi</p> <p>Toimijat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nuorisotyöntekijät - etsivän nuorisotyön työntekijät - Ohjaamo - nuorten ohjaus- ja palveluverkosto <p>Ohjauksen tavoitteet: nuorten sosiaalinen vahvistaminen</p> <p>koulutukseen kannustaminen</p> <p>työttömyyden ehkäisy</p> <p>nuorten motivointi ja tukeminen</p> <p>tulevaisuuden suunnittelu (koulutus-, harjoittelu- ja työpaikka)</p>	<p>Koulutusjärjestelmässä tai sen ulkopuolella olevien ohjaaminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ohjaamo -hanke 2015-2018, Kokkolan ja Kaustisen seutukunta <ul style="list-style-type: none"> ○ Alle 30-vuotiaiden ohjaus työhön ja koulutukseen ○ Kehittää monialaista palvelua verkostoyhteistyönä 2. Yhteistyö perusasteen yläkoulun kanssa Nuorisopalveluiden osallisuustoiminta ja yhteistyö kouluilla <ul style="list-style-type: none"> ● nuoriso-ohjaaja tukena ryhmäytymisessä ● moniammatillinen pienryhmätoiminta 3. Yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa Etsivä nuorisotyöntekijä Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymällä <ul style="list-style-type: none"> ● toimii osana opiskelijahuoltoa ● tukee opintojen aikana, pyrkii ehkäisemään keskeyttämistä ja tukee valmistumisen nivelvaiheessa työelämään 4. Etsivä nuorisotyö <ul style="list-style-type: none"> ● tukee nivelvaiheessa ja opintojen keskeytyessä sekä auttaa tulevaisuuden suunnittelussa ● auttaa tarvittavien palveluiden löytämisessä ja niihin kiinnittymisessä 5. Yhteistyö muiden tahojen kanssa: <ul style="list-style-type: none"> ● vanhemmat, oppilashuoltoryhmä, oppilaitokset, kouluterveydenhoitajat, toiset etsivät nuorisotyöntekijät, työvoiman palvelukeskus, oppisopimustoimisto, perusturva, poliisi, Soite, Kokkotyö-säätiö, nuorten työpajatoiminta, Villa Elba, KPSPY, Ensi- ja turvakoti 	<ul style="list-style-type: none"> - keskustelu nuoren kanssa - pienryhmätoiminta - rinnalla kulkeminen - varmistetaan, että nuori saa avun ja tarvittaessa saatetaan palveluun - tarvittaessa ohjaus avun saamiseksi esim. mielenterveys- ja päihdepalvelut, toimeentulotuki ja asumispalvelut
--	--	--

<p>SEURAKUNTA</p> <p>Yhdyshenkilö: <u>reetta.mourujarvi@evl.fi</u></p> <p>Ohjauksen tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koko elämänpolun ajan mukana tukemassa, kaikenlaisissa tilanteissa ja kysymyksissä - Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja on luottamuksellista 	<ul style="list-style-type: none"> - yhteydenotot kotoa, kouluista, oma-aloitteinen yhteydenotto - vanhempi-lapsikerhot - pyhäkoulut, muskarit - päiväkerhot, leikkipuisto -toiminta - varhaisnuorten kerhot, leiritoiminta - rippikoulu, isoskoulutus - nuorten ja nuorten aikuisten toiminta - diakonia - perheasiain neuvottelukeskus - koulu- ja oppilaitosyhteistyö alakouluista yliopistoon asti 	<p>Yhteistyö</p> <p>kouluterveydenhoidon, oppilashuollon, perusturvan sosiaalitoimen sekä muiden viranomaisten ja tarvittavien tahojen kanssa</p>
<p>MAAHANMUUTTAJIEN OHJAUS</p> <p>Yhteyshenkilöt: Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus, Kirsi Mikkola ja Elisa Märsylä maahanmuuttajien kouluttajat.</p> <p>Ohjauksen tavoitteet määräytyy koulutuksen tason tai opiskelijan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> - maahanmuuttajien kotoutumisen ja osallisuuden edistäminen, 	<p>Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirsi Mikkola, 044 725 0878 ja Elisa Märsylä, 044 725 0893: aikuisten maahanmuuttajien kieli- ja ammatillinen koulutus sekä maahanmuuttajien ohjauspalvelu - Salla Lillhonga, 044 725 0722 (Kälviän toimipaikka, vapaa sivistystyö) <p>Keski-Pohjanmaan ammattiopisto</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ann-Louise Känsälä, 040 808 5534 (ammattikampus): Valma-koulutus ja nuorten ammatillinen koulutus <p>Kokkolan suomalainen lukio, lukioon valmistava opetus</p> <ul style="list-style-type: none"> - eija.varis@edu.kokkola.fi <p>Kokkolan kaupunki</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anne Ojutkangas, 044 7809 770: maahanmuuttajaopetuksen koordinaattori (perusopetus) 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivointisuunnitelma yhdessä perusturvan sosiaalityöntekijän ja kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan kanssa - TE -toimiston kuntoutusasiantuntija →työkyvyn arviointi, → työkyvyttömyyseläke tai Kelan kuntoutus - arviojakson työssä selviytymisestä (Kokkotyö -säätio) - vajaakuntoisen palkkatuki - työkokeilu tai koulutuskokeilu - luku- ja kirjoitustaidottomat sekä oppimisvaikeuksissa olevat ohjataan työvoimakoulutuksena

<p>syrjäytymisen ja työttömyyden ehkäisy</p> <ul style="list-style-type: none"> - maahanmuuttajien ammatilliseen koulutukseen ohjaaminen - maahanmuuttajien työllistäminen; työharjoittelu, ohjaava koulutus, kielikoulutus, työvoimakoulutus, ryhmätoiminta 	<ul style="list-style-type: none"> - Eeva-Liisa Kiiskilä, 040 4892 129: eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen koordinaattori (perusopetus) - Tuula Löf, 040 8068 138: Maahanmuuttajien neuvontakoordinaattori, Osana -hanke (2016 - 2018) <p>TE-toimisto</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vuokko Ekdahl, 050 396 1650, kotouttaminen <p>Ulkomaalaistoimisto (Soite):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pirkko Kivistö, 044 7809 447: pakolaisten vastaanottojärjestelyt ja palvelut <p>Ehjä ry:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pia Salonen, 045 132 9323: nuorten maahanmuuttajien tuettu asuminen <p>Yhteisöklubi Silta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sirpa Nevasaari, 050 3826196, Kansainvälinen klubi, maahanmuuttajien kohtaamispaikka, Rantakatu 6, 3krs. <p>Kokkolan suomalainen srk, maahanmuuttajatyö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Natalia Haponen, 050 3147 461, Martti Nykänen, 050 3147 257 <p>SPR Ystävätoiminta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minttu Nikula, 0400 442 953 	<p>ostetulle lukikurssille.</p> <ul style="list-style-type: none"> - suomen kielen tukiopetus - arjenhallinnan tukeminen - jatkopolkujen suunnittelu - yhteistyö erityisesti TE -toimiston kanssa <ul style="list-style-type: none"> - ohjaus tarvittaviin palveluihin
--	--	--

PÄIHDEPALVELUT

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja
terveyspalvelukuntayhtymä
Soite:

[www.soite.fi/sivu/kpshp-
paihdepalvelut](http://www.soite.fi/sivu/kpshp-paihdepalvelut)

Ohjauksen toimijat

PÄIHDEKESKUS PORTTI

[http://www.paihdekeskusportti
.fi](http://www.paihdekeskusportti.fi)

Terveystie 4

67200 Kokkola

Puh. 040 806 8101

Fax. 06 835 2245

info@paihdekeskusportti.fi

www.paihdekeskusportti.fi

Paihdekeskus Portti on päihde-
ja peliriippuvuuteen
erikoistunut,
perusterveydenhuollon ja
erikoissairaanhoidon
kumppanuusyhteistyönä
toimiva yksikkö. Keski-
Pohjanmaan keskussairaalan
ja Kokkolan
terveyskeskuksen fyysiseen
ja toiminnalliseen yhteyteen

Keskitetysti seuraavat päihdehuollon palvelut:

- selviämis- ja vieroitushoito
- avokuntoutus
- laitos- ja perhekuntoutus
- peliongelman hoito
- Neurosonic- hoidot

Hallinto ja erityispalvelut

ts. toiminnanjohtaja Tuija Tuorila 040 502 8816

Pirkko Harju, vastaanottotyöntekijä

Anne Linna, lääkäri anne.linna@soite.fi

Laitoskuntoutus

Laitoskuntoutuksen puh. 040 806 8100

Pauliina Jylhä, laitoskuntoutuksen vastaava työntekijä
040 806 8107

Avokuntoutus (A-klinikka & Nuorten tuki- ja neuvontapiste
Nuotta)

puh. 040 806 8101

Petri Nikula, avokuntoutuksen vastaava työntekijä
040 489 2014

Selviämis- ja vieroitussyksikkö

puh. 040 806 8112

Potilasasiamies

Helinä Jokitalo

Centria-

ammattikorkeakoulu

Kokkola-Pietarsaaren

yksikkö

Terveystie 1

67200 Kokkola

puh. 044 7250598

s-posti:

[potilasasiamies\(at\)centria.f
i](mailto:potilasasiamies(at)centria.fi)

<p>rakennetussa Päihdekeskus Portissa asiakas saa mahdollisuuden kokonaisvaltaiseen kuntoutukseen. Toiminta on valtakunnallista.</p> <p>VENTUSKARTANO ry http://www.ventuskartano.fi/</p>	<p>Anneli Raatikainen, vastaava sairaanhoitaja 0408068110 Sairaanhoitajat ja lähihoitajat: selvis@ventuskartano.fi Päivystävät sairaanhoitajat: 040 806 8113 tai 040 8068114</p> <p>Ventuskartano ry on vapaaehtoinen ja aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää vapaaehtoisesti hoitoon hakeutuvien päihde- ja muiden riippuvuusongelmaisten kuntoutusta, sekä edistää sosiaali- ja terveydenhuollon tukipalveluja. Yhdistys tuottaa laadukkaita päihdehuollon palveluja voittoa tavoittelematta. Yhdistys on aktiivinen koulutus- ja kehittämistoiminnassa, sekä tukipalveluiden järjestämisessä sosiaali- ja terveydenhuollossa.</p> <p>Yhdistyksen toimintaa toteutetaan <u>Päihdekeskus Portissa</u> ja <u>Asuntokoti Hermannissa</u>. <u>Laitoskuntoutus Ventuskartano</u> on myös siirtynyt Päihdekeskus Portin uusiin tiloihin.</p> <p>Avokuntoutus</p> <ul style="list-style-type: none"> - asiakkaan tukemista - ohjaamista eri sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin - päihderiippuvuusarvioiteja yhteistyössä terveyskeskuslääkärin kanssa <p>Katkaisuhoitoa järjestetään osin alueen terveyskeskuksissa, mutta pääsääntöisesti selviämisen- ja vieroitushoito sekä laitoskuntoutus ostetaan palveluntuottajilta esim. Päihdekeskus Portista</p>	
--	---	--

--	--	--

<p>MIELENTERVEYSPALVELUT</p> <p>Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite: www.soite.fi/sivu/kpshp-mielenterveyspalvelut</p> <p>Valtakunnallinen TNO-palvelu mielenterveysasioissa: www.mielenterveystalo.fi</p>	<p>Mielenterveyspalveluiden tuottaminen yhteistyössä terveyskeskusten, sosiaalitoimen, Kelan, työvoimahallinnon sekä järjestöjen kanssa.</p> <p>Nuorten palveluissa hoito ja kuntoutus järjestetään mahdollisimman pitkälle yhteistyössä koulujen kanssa.</p> <p>Mielenterveyspalvelut järjestetään Soitessa osana Psykiatria ja päihdepalvelujen palvelualueetta, sen viidellä vastuualueella:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Nuorisopsykiatrian vastuualue ○ Nuorisopsykiatrian osasto 17 ○ Nuorisopsykiatrian poliklinikka ○ Syömishäiriötiimi Verso ● Psykiatrian avohoito vastuualue ○ Akuuttitiimi ○ Monimuototiimi ○ Hoitotiimi ○ Lestijokilaakson mielenterveystiimi ○ Perhonjokilaakson mielenterveystiimi ● Aikuispsykiatria, osastohoito ○ Psykiatrian osasto 15 ● Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelut 	
<p>KOULU- JA OPISKELUTERVEYDENHUOLTO</p>		

<p>http://soite.fi/sivu/kouluterveyden huolto</p> <p>http://soite.fi/sivu/opiskeluterveyd enhuolto</p>		
---	--	--